

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oikeustulkkipöytäkirjasta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oikeustulkkipöytäkirjasta (HE 39/2015 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sivistysvaliokunta (SiVM 7/2015 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

oikeustulkkipöytäkirjasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Oikeustulkkipöytäkirja

Opetushallitus ylläpitää oikeustulkkipöytäkirjaa, jonka tarkoituksena on edistää oikeudellisissa asioissa riittävän pätevien tulkkien saatavuutta.

2 §

Oikeustulkkipöytäkirjalautakunta

Oikeustulkkipöytäkirjaan merkitsemisestä ja oikeustulkkipöytäkirjasta poistamisesta päättää Opetushallituksen yhteydessä toimiva oikeustulkkipöytäkirjalautakunta, jonka Opetushallitus asettaa enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Oikeustulkkipöytäkirjalautakunta valvoo oikeustulkkipöytäkirjaan merkittyjen tulkkien toimintaa. Opetushallitus päättää oikeustulkkipöytäkirjalautakunnan jäsenten palkkiot ja vastaa oikeustulkkipöytäkirjalautakunnan hallintoasioista.

Oikeustulkkipöytäkirjalautakunnan tehtävistä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Eduskunnan vastaus EV 59/2015 vp

3 §

Oikeustulkkipäätöslautakunnan kokoonpano

Oikeustulkkipäätöslautakuntaan nimetään puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään neljä muuta jäsentä, joille kullekin nimetään henkilökohtainen varajäsen. Varajäsenen sovelletaan mitä tässä laissa säädetään jäsenestä.

Lautakunnan jäsenistä vähintään yhden tulee edustaa tulkin ammatissa toimivia ja vähintään yhden oikeustulkkipalvelujen käyttäjiä. Vähintään yhden oikeustulkkipäätöslautakunnan jäsenen tulee olla suorittanut muu oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto. Lisäksi vähintään yhdellä jäsenellä tulee olla korkeakoulujen tulkkaus- ja käännösalan opetuksen asiantuntemusta ja yhdellä jäsenellä muun tulkkaus- ja käännösalan opetuksen asiantuntemusta.

Lautakunnan jäsenen tehtävästä eronneen jäsenen tilalle nimetään uusi jäsen lautakunnan jäsenellä olevaksi toimikaudeksi.

4 §

Päätöksenteko oikeustulkkipäätöslautakunnassa

Oikeustulkkipäätöslautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä ovat läsnä.

Päätöksenteosta ja asioiden käsittelystä lautakunnassa voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Oikeustulkkipäätöslautakuntaan merkitsemisen edellytykset

Oikeustulkkipäätöslautakunta merkitsee oikeustulkkipäätöslautakuntaan hakemuksesta tulkin:

- 1) joka on täysi-ikäinen ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu;
- 2) joka on suorittanut:
 - a) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) nojalla säädetyn tutkintorakenteen mukaisen oikeustulkin erikoisammattitutkinnon; tai
 - b) tulkin tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon ja vähintään 35 opintopisteen tai sitä vastaavan laajuiset oikeustulkkauskurssin opinnot;
- 3) joka on antanut oikeustulkkipäätöslautakunnalle kirjallisen vakuutuksen ja jota ei hake-
mista edeltävän kolmen vuoden aikana ole poistettu oikeustulkkipäätöslautakunnasta 7 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdan perusteella.

Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tutkinto tai opinnot on suoritettu aikaisemmin kuin viisi vuotta ennen oikeustulkkipäätöslautakuntaan merkitsemistä koskevan hakemuksen vireille tuloa, on rekisteriin merkitsemisen edellytyksenä, että hakija osoittaa ylläpitäneensä oikeustulkkaustaitoaan.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä, miten oikeustulkkaustaidon ylläpitäminen voidaan osoittaa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentin 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista soveltuvista korkeakoulututkinnoista ja oikeustulkkauskurssin opinnoista sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua vakuutuksen sisällöstä.

Eduskunnan vastaus EV 59/2015 vp

6 §

Oikeustulkikirekisteriin merkitsemisen voimassaolo

Edellä 5 §:ssä säädetty edellytykset täyttävä tulkki merkitään oikeustulkikirekisteriin viiden vuoden määräajaksi kerrallaan. Oikeustulkikirekisterilautakunta antaa tulkille todistuksen rekisteriin merkitsemisestä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tulkille annettavan todistuksen sisällöstä.

Oikeustulkikirekisteriin merkitseminen voidaan 1 momentissa tarkoitetun määräajan jälkeen hakemuksesta uusida, jos 5 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset edelleen täyttyvät ja tulkki osoittaa ylläpitäneensä oikeustulkaustaitoaan hakemista edeltäneiden viiden vuoden aikana. Oikeustulkikirekisteriin merkitsemisen uusimista voi hakea aikaisintaan kuusi kuukautta ennen 1 momentissa tarkoitetun määräajan päättymistä.

7 §

Oikeustulkikirekisteristä poistaminen

Oikeustulkikirekisterilautakunnan on poistettava tulkki oikeustulkikirekisteristä, jos tulkki:

- 1) pyytää sitä kirjallisesti;
- 2) ei täytä 5 §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä;
- 3) on tuomioistuimen tuomiolla todettu syyllistyneen rikokseen, jonka hän on tehnyt tulkkina toimiessaan;
- 4) on muutoin tulkkina toimiessaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton toimimaan oikeustulkkina.

Tulkkia ei kuitenkaan poisteta rekisteristä, jos edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun tuomion antamisesta tai 4 kohdassa tarkoitetusta toiminnasta on kulunut yli kolme vuotta.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu asia tulee lautakunnan ratkaistavaksi tuomioistuimen 11 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen perusteella. Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu asia tulee lautakunnan ratkaistavaksi tulkkia koskevan kirjallisen kantelun tai viranomaisen ilmoituksen perusteella.

8 §

Oikeustulkikirekisteriin merkittävät tiedot

Oikeustulkikirekisteriin merkitään tulkin nimi, henkilötunnus ja osoite sekä tiedot rekisteriin merkitsemisen edellytyksenä olevasta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta tutkinnosta tai opinnoista sekä oikeustulkaustaidon ylläpitämisestä. Osoitetietojen lisäksi oikeustulkikirekisteriin voidaan tulkin pyynnöstä merkitä sähköpostiosoite, puhelinnumero ja muu yhteystieto.

Oikeustulkikirekisteriin merkityn tulkin on viipymättä ilmoitettava oikeustulkikirekisterilautakunnalle rekisteriin merkittyjen tietojensa muuttumisesta.

Oikeustulkikirekisteriin merkityt tiedot on poistettava ilman aiheetonta viivytystä jos merkitsemisen voimassa olo on päättynyt, tulkki on poistettu rekisteristä tai oikeustulkikirekisterilautakunta on saanut tiedon rekisteriin merkityn tulkin kuolemasta. Tieto tulkin poistamisesta rekisteristä

Eduskunnan vastaus EV 59/2015 vp

7 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdan perusteella on kuitenkin säilytettävä kolme vuotta rekisteristä poistamisesta.

9 §

Oikeustulkikirekisterin tietojen käsitleminen

Oikeustulkikirekisteriin merkittyjen tietojen julkisuudesta ja käsittelystä säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja henkilötietolaissa (523/1999).

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetään, oikeustulkikirekisteristä voidaan yleisen tietoverkon välityksellä julkaista tiedot rekisteriin merkityn tulkin nimestä ja siitä, missä kielissä hän on suorittanut tämän lain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tutkinnon tai opinnot. Rekisteriin merkityn tulkin pyynnöstä yleisen tietoverkon välityksellä voidaan julkaista myös tulkin toiminta-alue, sähköpostiosoite, puhelinnumero ja muu yhteystieto. Rekisteriin merkityillä tulkilla on oikeus kieltää häntä koskevien tietojen julkaiseminen.

Yleisen tietoverkon välityksellä voidaan julkaista 2 momentissa tarkoitetut tiedot tiettyä toiminta-aluetta, tulkkauskieltä tai tulkin nimeä koskevan yksittäishaun tuloksena saatuna listauksena.

10 §

Maksut

Oikeustulkikirekisterilautakunta perii hakijalta maksun 5 §:n 1 momentissa ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun hakemuksen käsitlemisestä. Maksusta säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla.

11 §

Tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuimen on ilmoitettava oikeustulkikirekisterilautakunnalle ratkaisustaan, jolla rekisteriin merkitty tulkki on todettu syyllistyneen rikokseen, jonka hän on tehnyt tulkkina toimiessaan.

12 §

Muutoksenhaku

Oikeustulkikirekisterilautakunnan päätökseen, joka koskee oikeustulkikirekisteriin merkitsemistä, oikeustulkikirekisteriin merkitsemisen uusimista tai oikeustulkikirekisteristä poistamista, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Eduskunnan vastaus EV 59/2015 vp

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 1.12.2015

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri